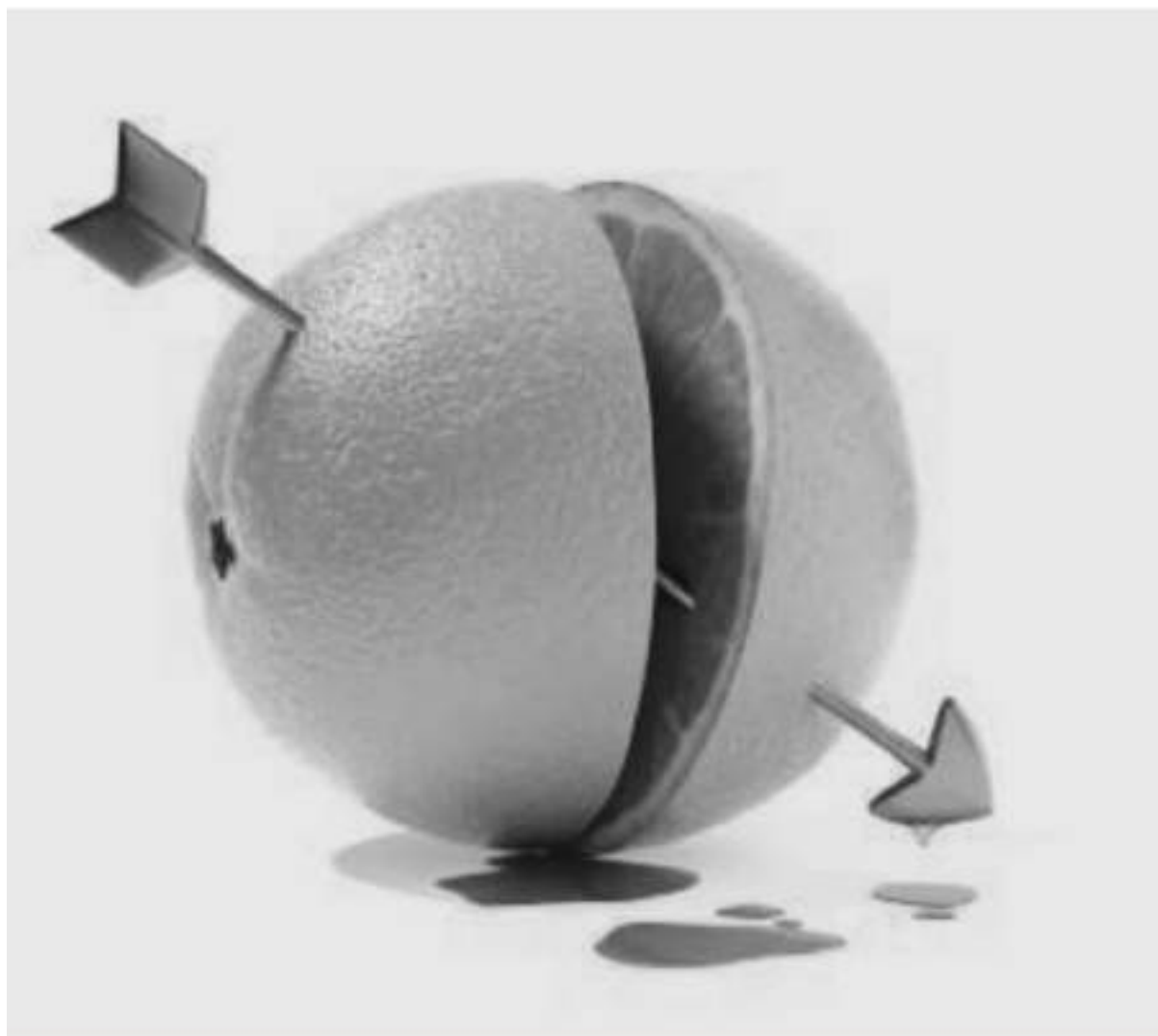

PREMIS EDUCAC 2022

REPENSANT LA MITJA TARONJA

PREMIS EDUCAC. CATEGORIA A. CENTRES EDUCATIUS
INS EUCLIDES 2022

Índex

Descripció de l'experiència	4-9
Context educatiu en què s'ha desenvolupat.	9
Objectius de l'activitat presentada.....	10-12
Nombre d'alumnat i de professorat que hi ha participat	12
Valoració de l'activitat per part del professorat.....	12-13
Continguts, temporització i recursos humans i materials.....	13-14

Descripció de l'experiència

Realment existeix la mitja taronja o és una construcció? Com són els personatges d'una història d'amor? Quines són les sèries i les pel·lícules que considerem romàntiques? Quin tipus d'escenes s'hi protagonitzen?

Aquesta experiència de treball feta amb l'alumnat de 2n de Batxillerat repensa el concepte de mitja taronja a partir de diferents exemples que l'alumnat analitza i debat a l'aula per veure com les sèries, el cinema i en general els mitjans audiovisuals, han reforçat un model d'amor romàntic que reforça uns estereotips i que aquests es poden repensar a partir de nous relats que expliquen altres maneres o models de relació.

Fotograma Blancaneus. Disney

Debatent amb l'alumnat sobre el concepte de l'amor romàntic vam arribar a la conclusió que és una idea que s'aprèn través de l'entreteniment i no des dels models familiars o socials que tenim i comprovem que des l'Art Contemporani és des dels pocs llocs que és dona una visió crítica del concepte.

Fallen Princeses Dina Golstein

La necessitat d'estimular una actitud reflexiva i crítica davant les idees i davant la visió del món que ens imposen els mitjans de comunicació de massa dels quals n'hem passat a dependre aquests darrers temps, ens ha permès elaborar bones argumentacions, fomentant l'hàbit de repensar les idees i les conviccions al voltant d'aquest concepte i oferir noves mirades a les relacions sense construccions sexistes i esbiaixades.

Aquesta experiència també respon a la necessitat d'empoderar l'alumnat que implica oferir los coneixements i també donar-los la iniciativa, el temps i l'espai per que s'expressin. En establir la relació dels contextos personals del seu *media ambient* amb els continguts curriculars, es pot propiciar un efecte transformador en la vida de l'alumnat, cosa que fa que es reconeixin com a membres de la societat en què viuen i desenvolupin idees d'interacció comunicativa responsable i compromesa.

El resultat és un procés de treball que passa per l'anàlisi i acaba amb unes creacions audiovisuals fruit de la reflexió i d'una revisió d'allò que en aquests moments han esdevingut models de relació.

A continuació s'explica l'estructura de la seqüència didàctica que comença per un procés de diàleg, que continua amb una treball d'anàlisi crític, amb una creació d'un guió a partir de l'anàlisi fet i finalment acaba amb la creació d'un producte audiovisual i amb la seva avaluació conjunta.

ESTRUCTURA DE LA SEQÜÈNCIA DIDÀCTICA:

- Debat inicial a classe on a partir de preguntar-nos sobre que és l'amor romàntic i com es construeix audiovisualment explicàvem a través d'un moodboard quins referents teníem per explicar aquest concepte a través de pel·lícules i sèries.

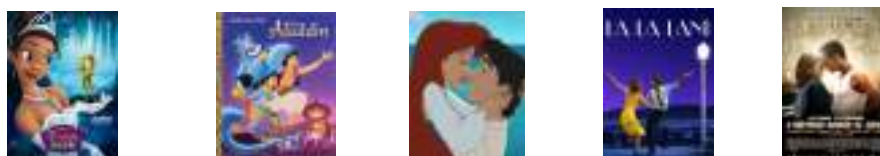
Natalia Simón, Mònica Camacho

26-11-2021

MOODBOARD AMOR ROMÀNTIC

Crepúsculo	Cròniques Vampíriques	Titanic	A dos metres de tu	Blancaneus
2008	2009	1997	2019	1937
Stephenie Meyer	Kevin Williamson	James Cameron	Justin Baldoni	Walt Disney

Tiana i el gripau	Aladdin	La sirenita	La La Land	3 metres sobre el cel
2009	1992	1989	2016	2010
Walt Disney	Walt Disney	Walt Disney	Damien Chazelle	Fernando González

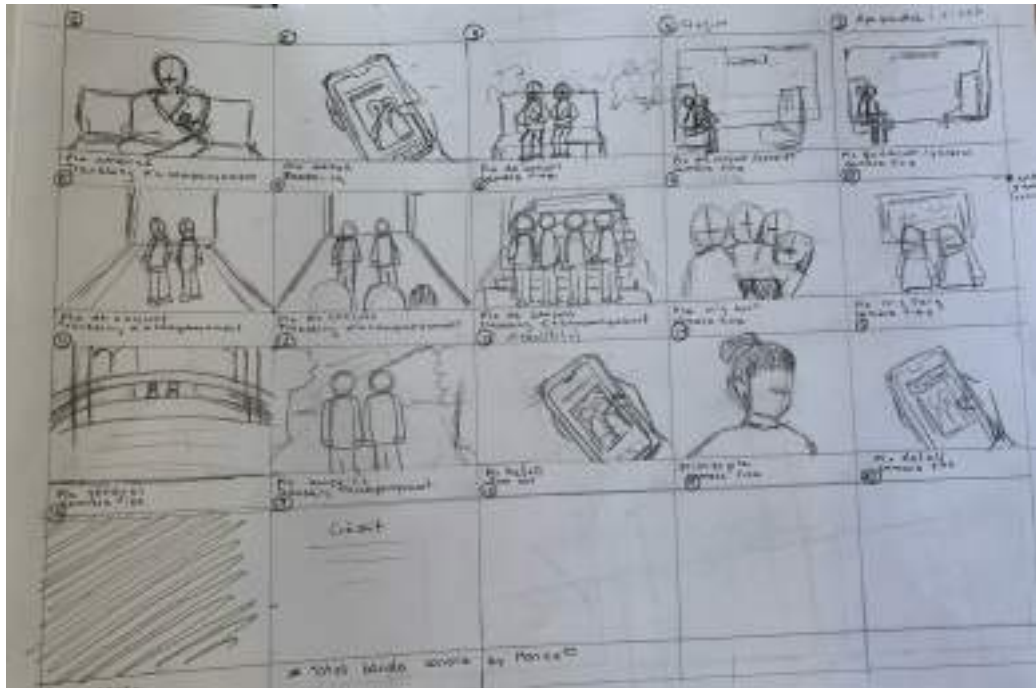
Moodboard Natalia S i Mònica C

- Un cop revisats els moodboards que havien presentat per parelles vam veure que gairebé tots els exemples provenien de la ficció i sempre ens construïa la relació romàntica a partir de la dependència, i amb uns patrons que corresponien a entre persones heterosexuales, classe alta-mitjana, blancs....
- Per exemplificar la idea del projecte es va passar a classe l'audiovisual [Desmontamos el amor Disney con Brigitte Vasallo](#)
- El procés d'anàlisi va continuar amb la selecció d'una escena romàntica per veure com aquesta escena s'explicava a través dels plans, els temps, els moviments de càmera i les angulacions. També havien d'analitzar quin tipus de relació s'explicava, els estereotips i si superava el test de Bechdel. Aquest anàlisi també es feia amb grups de 2-3 alumnes:

		
9s Pla general Angle picat Moviment lliure So de pluja	5s Pla mitjà Angle normal Moviment fix So de pluja	5s Primer pla Angle normal Moviment fix So de pluja
		
6s Primer pla Angle normal Moviment fix So de pluja	3s Primer pla Angle normal Moviment fix So de pluja	1s Primer pla Angle normal Moviment fix So de pluja
		
2s Primer pla Angle normal Moviment fix So de pluja	9s Primer pla Angle normal Moviment fix So de pluja	11s Primer pla Angle normal Moviment fix So de pluja
		
10s Primer pla Angle normal Moviment fix So de pluja	5s Primer pla Angle normal Moviment fix So de pluja	4s Primer pla Angle normal Moviment fix So de pluja
		
6s Primer pla Angle normal Moviment fix	4s Primer pla Angle normal Moviment fix	5s Primer pla Angle normal Moviment fix

- Un cop vam veure els grups que hi havia uns patrons que es repetien alhora de construir les escenes romàntiques vam començar a treballar en una escena nova, **no normativa**, on es donés veu a tots aquells elements o històries que trenquen els estereotips estudiats.

- Tots aquells grups d'alumnes que ho van necessitar, van rebre suport per part del professorat en la configuració del guió i en la concreció final del projecte, previ a l'edició del vídeo final.
- Un cop pensat i concretat el nou guió es va fer el guió tècnic i es va enregistrar.

- **Estrena i posada en comú dels projectes.** L'edició final dels vídeos es va fer fora de l'horari lectiu. El resultat final de les propostes que s'anaven desgranant a partir de la reflexió i l'audiovisual sobre el concepte d'amor romàntic que els interessava revisar i veure com el podien tractar. Es va fer una sessió d'avaluació conjunta on es van projectar totes les propostes. La rúbrica d'avaluació es va donar a l'inici de l'activitat i avalua a tots els nivells: coreografia, guió, els moviments de càmera i el muntatge, la caracterització dels personatges, la qualitat interpretativa dels actors i actrius, etc. Durant la posada en comú a classe, vam fer servir una pauta amb els diferents criteris d'avaluació en un exercici de valoració crítica personal de tots els vídeos presentats (coavaluació).

RÚBRICA D'AVUACIÓ DE BATXILLERAT

Ítems	0.25	0.5	0.75	1
Anàlisi	S'hauria d'haver analitzat millor. Contingut fluix.	El contingut i la d'anàlisi prèvia és correcte.	Es percep que s'ha analitzat i s'ha sabut aplicar fent un bon ús.	L'anàlisi ha estat molt bona i el contingut excel·lent
Justificació tema i objectius	La justificació del tema és poc coherent. No s'han complert els objectius.	La justificació del tema és adequada i es compleixen gairebé tots els objectius.	La justificació del tema és bona i es compleixen tots els objectius.	La justificació del tema és excel·lent i s'han complert tots els objectius.
Escaleta	L'escaleta és incompleta. No compleix els requisits mínims.	L'escaleta és correcta i compleix els requisits tècnics.	L'escaleta és complerta i compleix els requisits, es veu la correlació.	Escaleta excel·lent. Complerta, bona presentació, se n'ha fet un ús real. Plans amb coherència.
Guió	Es percep que ha mancat un guió previ.	El guió és correcte pel videoclip, però s'hauria d'haver treballat més.	Es nota que hi ha hagut un treball previ de guió. El guió és adequat pel videoclip.	El guió està molt ben treballat i això enriqueix tot el producte final.
Moviments de càmera	Els moviments de càmera són insuficients i/o incorrectes en algun cas.	Moviments de càmera força correctes.	Moviments de càmera adequats al que s'explica i gravats de forma correcte.	Els moviments estan gravats de manera excel·lent. Se'n fa molt bon ús
Plans i angles	Els plans i angles són molt poc adequats pel que s'explica i/o són insuficients.	L'ordre en el qual s'ha utilitzat els plans, en algun moment, no és del tot correcte. Algun angle s'adequa poc al significat.	Els plans estan ben ordenats, hi ha un bon lligam significatiu amb el que s'explica. Els angles són ben trobats.	L'ordre dels plans ha estat molt pensat, és excel·lent i enriqueix tot el producte final. Els angles també.
Inserció de veu en off	És incorrecte. El so no és l'adequat i al ritme al que es parla tampoc.	És correcte, però a vegades no es sent prou bé. És excessiva pel que cal explicar.	És bona, s'adequa a les necessitats. El so és net, sense soroll ni distorsió.	El so és excel·lent, el ritme i el volum sonor també. S'ha sabut col·locar molt bé.
So	És incorrecte. S'ha col·locat el so de manera errònia o no es sent bé degut a distorsions, volum...Gairebé no s'utilitza.	Es fa un ús correcte del so, podria estar més ben muntat o haver-ne escollit un de millor.	Es fa un bon ús del so. Els moments on apareix són encertats.	Es fa molt bon ús del so. Apareix de manera que enriqueix el documental.

Subtítols, retolació i crèdits	Hi ha faltes d'ortografia. La tipografia no és l'adequada, el temps en què apareixen tampoc, manquen crèdits...	Se'n fa un ús correcte però hi ha algun error.	Els crèdits estan molt bé. No hi ha faltes ortogràfiques, la tipografia és l'adequada, el temps també i hi apareix tothom.	S'han sabut fer i muntar de manera excel·lent. Són originals i tenen un caire professional a tot el projecte.
Qualitat estètica final	Hi ha hagut una manca de treball durant la pre producció, la producció i a la post-producció. El projecte té errors greus que no s'han solucionat. La durada és la que es demana.	S'ha treballat però el producte final obtingut és fluix. Falta polidesa, es perceben petits errors que es podien haver arreglat. La durada és similar a la que es demana.	Es veu que hi ha hagut molt de treball a totes les facetes de la producció i que s'ha fet de forma acurada buscant el millor resultat possible	La qualitat estètica és excel·lent. S'ha treballat de manera constant, mirant al detall perquè fos un producte de qualitat gairebé professional. La durada és la demanda.

Volent fer el balanç de l'experiència fent servir testimonis de l'alumnat que posen en evidència la diversitat d'aspectes i els efectes que han tingut en compte a l'hora de fer l'exercici:

Paula G: " Sempre son les mateixes històries però amb actors diferents. Parlen d'un amor incondicional, i de no poder viure sense l'altre. És una dependència".

Sheila L: " No m'hagués imaginat que una sèrie així no passaria el test de Bechdel"

Mònica C: "Fent aquest treball m'he emportat una molt bona experiència i crec que en els fons ens encanta la idea de l'amor romàntic tot i que ara ja sabem que no és ben bé així"

Arson C: "No em sento representat en cap sèrie o film, els meus referents sobre relacions els trobo en els anime o en un videojoc".

Context educatiu en què s'ha desenvolupat

L' INS Euclides es troba en el barri de Poblenou, un barri perifèric de Pineda de Mar (més proper al nucli urbà de Calella que al de Pineda de Mar mateix) amb una població de classe treballadora que avui en dia es caracteritza per la seva procedència de realitats socioculturals molt diverses. Aquest barri és un barri jove que neix als anys 30 com un barri de pescadors, però no es consolida com a tal fins als anys 60 amb una onada migratòria de ciutadans provinents d'Andalusia i Extremadura que culmina als 80 i 90 amb una altre gran onada migratòria ara provinent en gran part d' Equador, el Magrib, Gàmbia i Senegal, i degut al aquest darrer gran creixement als 90 és quan gaudeix de tots els serveis ja que fins el moment hi havia Escoles, ni Institut, ni tampoc Centre d'Atenció Primària, tot i el seu volum de població.

És l'únic centre que té el batxillerat Artístic de l'Alt Maresme i això fa que a banda d'un alumnat majoritari del barri, hi hagi alumnes procedents de molts pobles de la comarca que vénen a aquest centre pels estudis específics que s'ofereixen.

En aquest sentit, el projecte, és el resultat del treball col·laboratiu entre alumnat de 2n de Batxillerat que cursen la matèria de Cultura Audiovisual (de 4 hores lectives setmanals a primer curs) de diferents poblacions de l'Alt Maresme.

Cal esmentar també que, el nostre centre ha apostat des de fa uns anys en un projecte audiovisual: Euclides TV que propicia un entorn en el que la imatge audiovisual ha esdevingut un eina bàsica en la docència. En aquest sentit, el nostre centre compta amb una llarga tradició per part dels alumnes i membres de l'equip docent en la realització de projectes audiovisuals integradors.

Objectius de l'activitat presentada

Els objectius curriculars que potencia aquesta experiència són:

1. Conèixer els orígens i fonaments històrics de les tecnologies fotogràfica i audiovisual, i de les seves interrelacions, evolució i influència en el context cultural, social, artístic i comunicatiu.
2. Reconèixer i emprar amb propietat els codis específics del llenguatge visual i audiovisual, especialment els del llenguatge cinematogràfic, televisiu.
3. Conèixer i analitzar els aspectes estètics, expressius i tècnics dels mitjans de comunicació, per tal d'interpretar els productes visuals i audiovisuals.
4. Produir imatges tecnològiques fixes i mòbils amb correcció tècnica i expressiva, emprant tecnologia fotogràfica analògica i digital, videogràfica i altres tecnologies a l'abast.
5. Cercar alternatives tecnològiques adequades a determinades situacions comunicatives per a la producció de missatges visuals o audiovisuals i apreciar les diverses tecnologies de captació i generació d'imatges, com un mitjà adequat per a l'auto expressió, la creació artística i la comunicació d'idees.
6. Valorar la importància dels missatges visuals i audiovisuals dels mitjans de comunicació de massa en la societat actual i mostrar una actitud crítica, especialment envers els productes estereotipats, tant des del punt de vista de la persona emissora-creadora com de la receptora-consumidora.

7. Aplicar coneixements de producció d'imatges tecnològiques en la realització de projectes, desenvolupant diferents dinàmiques de treball individual i en grup, de manera activa, planificada i responsable.

8. Comportar-se de manera responsable a l'aula i als espais específics, fent un ús adequat dels materials, estris i maquinari i mantenint en bones condicions les instal·lacions i els espais.

Competències bàsiques del Batxillerat

Les competències bàsiques d'aquesta proposta treballades de batxillerat són:

- La competència comunicativa, en la producció de missatges visuals i audiovisuals, amb el coneixement dels processos, estructures i produccions comunicatius i dels mitjans de comunicació de massa presents en la Cultura Audiovisual.

- Competència en recerca, tant pel que fa a l'àmbit personal com metodològic, emprant estratègies per conèixer, interpretar i valorar els productes i les creacions de la Cultura Audiovisual i ajudant a establir relacions entre diferents tipus de llenguatges.

- Competència en el tractament i la gestió de la informació com a mecanisme fonamental per aprendre i valorar les creacions i els productes visuals i audiovisuals i consolidar el pensament relacional.

- Competència digital, com a domini de l'instrumental bàsic necessari per a les creacions i produccions visuals i audiovisuals i com a eina cultural, Cultura Audiovisual pel que fa al coneixement de les convergències de continguts i mitjans que conformen el context social.

- Competència personal i interpersonal, en la creació i producció col·lectiva de productes visuals i audiovisuals, pròpies dels nous processos de comunicació, intercanvi i cooperació global que possibilita la Cultura Audiovisual.

- I, finalment, de la competència en el coneixement i la interacció amb el món, per la utilització de les eines telemàtiques audiovisuals per al coneixement i la valoració dels fenòmens globals, d'identitat col·lectiva i intercultural que ofereix la Cultura Audiovisual,

Les competències específiques de la matèria de Cultura Audiovisual:

- Competència comunicativa visual i audiovisual el coneixement i utilització del llenguatge visual i audiovisual; dels processos de creació, producció, distribució i exhibició dels productes visuals i audiovisuals; de les tecnologies d'enregistrament i creació visual i audiovisual; i de les audiències en el context de recepció dels productes i creacions visuals i audiovisuals. L'alumnat ha pogut aplicar en els seus projectes els diferents conceptes apresos a la matèria (composició de la imatge, tipologia de plans, tipus de muntatge, angulacions...) per tal de comunicar la seva proposta.

- Competència en la sensibilitat estètica en la facultat de percebre les qualitats plàstiques i emotives dels productes visuals i audiovisuals permetent identificar els valors sensorials, formals i expressius d'aquests productes.
- Competència en la creativitat artística es refereix a l'autoconeixement i gestió del propi imaginari visual i audiovisual com a persones productores, consumidores i usuàries dins el context artístic i dels mitjans de comunicació de massa.
- Competència cultural artística s'entén com la capacitat de conèixer, comprendre, apreciar i saber analitzar, des del seu context social i cultural, les diverses produccions visuals i audiovisuals. Inclou la interpretació, la reflexió i l'actitud crítica envers els productes visuals i audiovisuals com a manifestacions que, a banda d'una vàlua estètica, tenen una dimensió social amb valors ideològics i culturals.

Nombre d'alumnat i de professorat que hi ha participat

L'activitat que s'ha dut a terme ha estat una activitat que ha implicat a 33 alumnes 2n de BAT i 1 professora.

Valoració de l'activitat per part del professorat

La realització d'aquests tipus de treballs audiovisuals sempre ens porten a fer-ne una valoració molt positiva. Posar en marxa petites produccions audiovisuals col·lectives, després de fer tot el procés creatiu, és una manera molt estimulante de treballar pels alumnes. Se'ls dóna molta llibertat a l'hora d'escollir els temes i introduir els elements que a ells volen explicar. L'alumne se sent protagonista d'aquest procés ja que ell el crea, el desenvolupa i és l'autor del resultat final.

Es valora molt positivament també el fet de tractar-se d'un treball en grup i també ajudar a tenir una actitud crítica però alhora respectuosa davant de les idees i els treballs que exposen els companys. S'intenta fomentar el seu desenvolupament ja que s'han d'espavilar per buscar els mitjans que els ajudin a materialitzar les seves idees i acostumar-se al treball cooperatiu. Aquest tipus d'experiències els fa adonar de la importància i la força que té el llenguatge audiovisual. Alhora entenen que, com tot llenguatge, té les seves normes i les seves característiques que cal saber aplicar.

D'aquesta experiència es vol destacar que proporciona l'oportunitat per contrastar, aprendre i en definitiva, ser més crítics amb les construccions que es fan dels del cinema i des dels mitjans i amb les seves pròpies creacions, ja que:

- Facilita un procés d'extreure conclusions pròpies a partir de productes audiovisuals.

- Permet que l'alumnat pugui debatre en grup, aportant i justificant les seves opinions.
- Facilita l'estudi de la narrativa audiovisual.
- Permet que l'alumnat pugui reconstruir relats a partir de la necessitat d'explicar idees i conceptes que han repensat.
- Obliga l'alumnat a planificar el seu treball: la recollida i tractament de la informació, la formulació dels objectius que es pretenen l'exercici, la metodologia, l'elaboració dels guions, , etc. En definitiva, l'alumnat ha de dissenyar la seva estratègia d'aprenentatge.
- És un instrument que facilita el tractament de la diversitat, que és un dels problemes més difícils de resoldre perquè permet la participació de tot l'alumnat, que es responsabilitza de les diferents tasques que s'han de realitzar en tot el procés.
- Potencia el treball cooperatiu.

Continguts, temporització i recursos humans i

materials.

Els continguts treballats són:

La imatge tecnològica en moviment

- La imatge audiovisual i la seva capacitat narrativa. Els elements bàsics del llenguatge audiovisual i els seus codis: enquadrament, pla, moviments de càmera, transicions i seqüència. Anàlisi i interpretació de les imatges en moviment.
- Caracterització del muntatge audiovisual i de la noció de temps: el guió, la narració i la continuïtat temporal i espacial. Experimentació a partir de la realització, edició i postproducció de documents audiovisuals senzills.
- Fonaments tecnològics de la imatge audiovisual: la càmera de vídeo digital i l'edició no lineal. · Caracterització de les tipologies, to i expressivitat del so en el mitjà audiovisual. Experimentació a partir de sistemes i equipaments de captura, registre, tractament i reproducció d'imatges i sons. Imatge i significat
- La dimensió estètica i lúdica dels productes audiovisuals. Interpretació dels valors ideològics de les produccions audiovisuals i rebuig dels continguts que promouen situacions de discriminació i exclusió. La cultura audiovisual i la societat contemporània
- Ús de metodologies per a l'anàlisi i la interpretació de les imatges en moviment per entendre que la representació del món que fan els mitjans de comunicació audiovisuals és una construcció

- Valoració dels contextos de recepció i ús dels mitjans de comunicació de massa: programacions, públic i audiències.
- Reflexió a l'entorn dels factors que construeixen les històries d'amor en els productes audiovisuals i repensar alguns aspectes del llenguatge audiovisual i dels mecanismes de representació de les relacions afectives en els mitjans de comunicació.

TEMPORITZACIÓ

Activitats inicials	- Debat inicial i anàlisi dels moodboard (2 hores). - Anàlisi d'una escena romàntica(2hores)	1a quinzena de desembre
Activitats de desenvolupament	- Edició Creació d'un guió tècnic del concepte de relació revisat (fora de l'horari escolar). - Tutorització per part de la professora (presencial i online).	2ª quinzena de desembre
Activitats de síntesi	Posada en comú: Projectió i avaluació conjunta dels productes finals	2a quinzena de Gener

RECURSOS HUMANS I MATERIALS

Recursos humans: alumnat de tot els curs participant i professora de Cultura Audiovisual

Recursos materials: aules, mòbils, càmeres de vídeo (servei de préstec del centre) i canó de

projectió

